

SOTA-AIKA

Pitkään vallinnut jännitystila Euroopassa laukesi syyskuun alussa 1939 suurvaltain avoimeksi, aseelliseksi voimainmittelyksi. Kulkulaitosten ja yleisten töiden Ministeriön tekemän päätöksen nojalla Posti- ja lennätinhallitus kielsi radioamatöörien lähetyslaitteiden käytön 16 päivästä syyskuuta 1939 lukien. Samalla kehoitettiin kuuntelemaan lyhytaaltoalueilla mahdollista Suomen kannalta epäilyttävää liikennettä, sekä tarpeen vaatiessa siitä viipymättä ilmoittamaan SRAL:n sihteerille kapt. Lautkariille OH2NN:lle Puolustusministeriöön.

Jo aikaisemmin olivat monet amatöörit joutunneet suorittamaan SRAL:n tutkijalautakunnalle II lksetilasradiosähköttäjätutkinnon ja lokakuun aikana 1939 heidät kutsuttiinkin "Kertausharjoituksiin"!

Sodassa johtamisen tärkeänä perustana on viestiyhteydet, radion avulla se on helppoa, mutta varjopuolena on sen alttius kuunteluvaaralle. Tämän vuoksi radioyhteyksissä käytettiin salakieltä, sovittuja merkkejä ja lyhennyksiä. Tähän kaikkeen toimintaan antoivat radioamatöörit merkittävän panoksensa - niin viestiyhteyksien pitäjinä, vihollisen asemien kuuntelutehtävissä ym tiedusteluun liittyvissä asioissa kuin myös erityisen monipuolista ja suurta huolellisuutta vaativissa välineistään huoltotehtävissä.

Pidätyksiä ja kieltoja Amerikassa

Radioamatöörit eivät saa olla yhteydessä ulkomaa- asemiin

(*Iltasanomien kirkonvaihettajalta.*)

★] Washington, 6. 6. (UP)

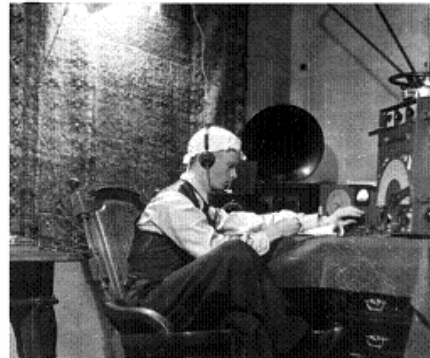
Amerikan salainen poliisi on Buffalossa tänään pidättänyt kaksi henkilöä, Gerhard Wilhelm Kuntzin ja Gustav Joseph Elmerin, joilla on huomattava asema saksalais-amerikkalaisessa seurassa Yhdysvalloissa. Heidän pidättämisenä syistä ei anneta mitään tietoja, mutta yleisesti otakautaan kysymyksessä olevan ankaran toimenpiteen henkilöihin nähden, joiden epäillään kuuluvan "viidenteen kolonnaan".

Amerikan Federal Communications Commission on tänään kieltänyt kaikkia Amerikan radioamatöörejä olemassa lyhytaaltokojelmeen yhteydessä ulkomaisiin asemiin. Kielto on yksi niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty valtiolle vihamielisen toiminnan suhteen.

"Iltasanomat 6.6.1940."
Jos ei ollut helppoa
meillä, ei Yhdysvaltojen
hamit ihan ilman harme-
ja päässeet!

Sota on alkannut ja Paavo Kotilainen OH5NG ja Veikko Anttalainen OH5ON astuvat ruotuun!

Arvo Kallio OH2PW ja Solmu Kantola OH3OK ovat jo 12.10 .39 alkaen olleet kuuntelutehtävissä Alberttinkadun varrella sijainneella radioasemalla. Ensimmäisessä helsingin pommituksessa asema ja rakennus vaurioituivat ja siirrettiin PE:n mukana Mäntyharjulle!

Erkki Laurinmäki OH6NF kunnostaa pistooliaan kaiken varalta 10.4.1940.

Eino Kirsi OH5NR ja Lauri Toivola OH2PZ sota-ajan tehtävissä 20.4.1940.

**Eki Koivukangas OH1NY paneutuneena "siellä jossain" teknil-
lisiin pulmiin "Handbookinn" avulla. 20.4.1940.**

**Matti Ruuskanen OH3NU Tampereelta sotilasvirkamiehenä "Neu-
tooppiassa"!
1940.**

Lahden kaupunki koki talvisodan aikana ankaria pommituksia, tämän johdosta radioliikennettä tarkkailtiin kaiken vihollisen avustustoiminnan estämiseksi. Tarkkailuasema sijaitsi Möysän järven niemessä sijainneessa liiketyöntekijäin lomarakennuksessa. Aarne Vaakanainen myöhemmin Aarne Lausamana tunnettu OH2SR kuuntelutehtävissä!

OH2PW siirtämässä saatuja suuntia kartalle lähetyspaikkojen selvitystä varten.

Aarne Vaakanainen verryttelemässä ankaran istumisen vastapainoksi!

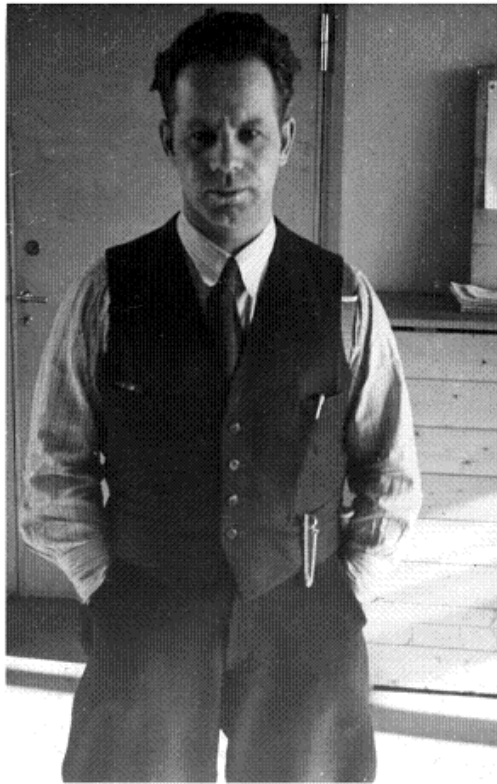
OH2PW kuuntelutehtävissä Lahden Möysän järven niemellä 22.
1.1940.

Erkki Koivukangas OH1NY kuuntelee ja tarkkailee rigien kuntoa 1940.

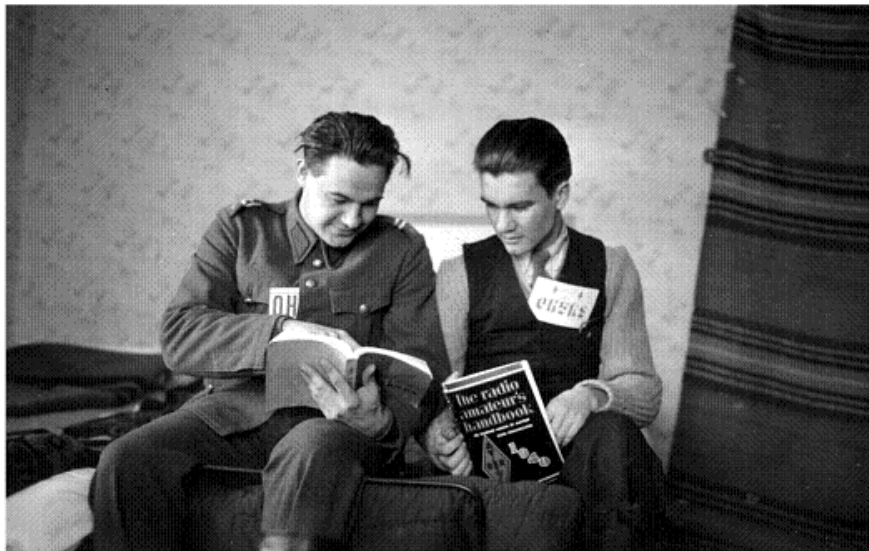
Pate Kotilainen OH5NG ja Eino Kirsi OH5NR "Mutakuopassa" so Mäntyharjulla 20.4.1940 rauhan teon jälkeen.

Juho Iivari Kallioinen OM3NX Lahdesta on myös joutunut jättämään sähköliikkeensä hommat ja paneutumaan puolustuslaitoksen antamiin tentäviin!

Lentäjältän Sulo Mononen OH20X teki seuraa muille hameille ja jätti isänsä Mikko Monosen Hautausliikkeen Liisankadulta, joutuen "Hodun" alias Lautkari OH2NN:n putiikkiin!

Eki Koivukangas OH1NY ja Alpo Salmela OH5NS keskustelemassa. Alpo jätti myöhemmin radioamatööriharrastuksensa ja rupesi arkistoneuvokseksi valtionarkistoon! 1940.

Talvisodan jälkeen jatkettiin harjoituksia Kurun metsäkoulun maastossa. Meikäläinen "desantti" maastossa alkuperäisen SSSR:n maasta kotoisin olevella rigillä.

Tässä "desanttina" OH2PW, seurana pari muuta reserviläistä. Etsintäpartio on parailaan suuntimassa ja etsimässä "desanttiryhmää"!

Ennen kotiuttamista talvisodan jälkeen olimme majoitettuna Tuusulan kansanopistolla, josta ryhmä Eino Kirsi OH5NR ja Aarne Vaakanainen-pojat oikealla-olivat hiipinneet Tuusulan järveen uimaan!

J A T K O S O T A 1 9 4 1 - 1 9 4 5

Alkoi keväällä 1941 talvisodassa menetettyjen alueiden takaisin valtauksella ja yrityksellä vapauttaa Suomen suku Itä-Karjalassa vieraan ikeen alta. Ura urkeni Tohmajärveltä Wärtsilän kautta Ruskelaan ja

...13.8.41 olimme Kurkijoella seuratesamme eteneviä joukkojamme. Kuvassa radistit Arvo OH2PW, Risto Vaananen OH2QX, Nuutinen ja Asser Piiparinen.

Leirimme Munjärvellä Itä-Karjalassa jonne olimme entinneet
23.10.41.

Kannaksen tultua vallattua takaisin, siirryimme Salmin kautta rajan yli Viteleeseen, Aunuksenlinnaan ja Mäkriään, josta käännymme kohti Suojärveä ja Ryhmä Oinosen mukana jälleen rajan yli Tšalkkiin.

Tšalkkiin saavuimme 18.9.41 klo 18.0 auton katolla maaten ja tulitusvalmiina! Eikä aiheetta, jouduimme mottiin -jonka kenttäjoukot kuitenkin nopeasti selvitti. Radiotiedusteluautomme ovella esimiehemme Teuvo Äyräpää!

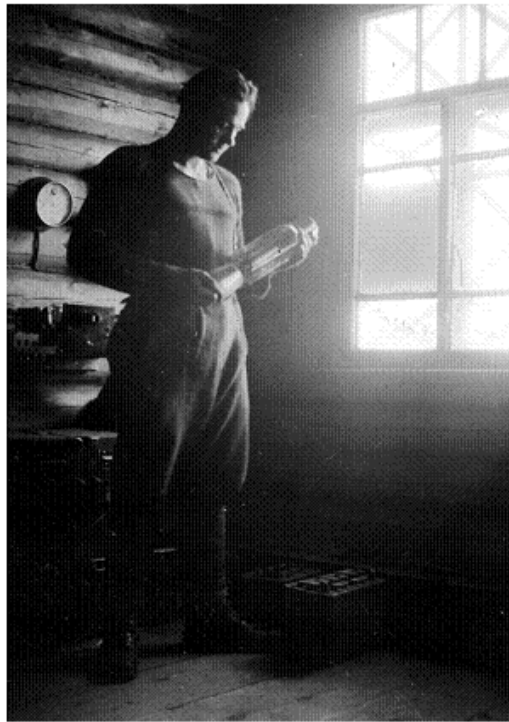
Radioauton sisäpuolta, edessä alik. Arjamo ja takana vänrikki Saarnio suorittamassa vihollisen kenttäasemien kuuntelua.

Juustjärvelle tultiin Mundjärven ja Kontupohjan kautta marraskuun alussa 1941. Mäkelän Fransu OH2OG pitää tässä yhteysiä esikuntiin päin. Fransu on kunnon Old Timer - liittyyen jo vuonna 1927 Suomen Radioamatööriliiton jäseneksi!

Kumsjärvi oli eräs välitavoitteita ennen Karhumäkeä. Täällä kokeilimme myös sikäläisiä asuntoja, mutta lutikoita ja torakoita oli jäänyt entisiltä asukkailta sietämättömän paljon! Pöydän ääressä vas. OH2PW, Piiparinen, Salonen, Laine ja Frans Mäkelä OH2OG ja ylälavitsalla Yrjö Salonen. Saloset toimivat autonkuljettajina ja poppoon muonittajina!

Eki OH1NY, nykyisin OH20V toi sikäläisestä viestivarikosta, joka oli jäännyt evakuoimatta Karhumäessä, kuvassa näkyvän lähetin putken. Karhumäkeen saavuimme 6.12.1941 ja sen kunniaksi saimme talon puolesta myös ryypyt!

Karhumäessä 20.12.1941 Risto Väänänen OH2QX esittelee venäläisten "Leipälaukkuja", joiden kanssa heidän desanttinsa oli kierrellyt aina Keski-Suomessa saakka ja joutui kiinni täällä yrittäessään rintamalinjan ylitystä!

"Leipälaukkujen" sisällä oli mm radiolaitteet pattereineen! Riston OH2QX takana näkymiä Karhumäen kaupungista!

OH2PW kävi sodan hillittyä asemasodaksi, myös tutustumassa Poventsan kaupunkiin 24.5.1942, jonka halki kulkee Stalinin kanava, joka silloin myös muodosti rintamalinjan!

Seesjärven Liistepohja muodosti pitkän ajan tukikohtamme, jonka hyttyset olivat maanvaivana. Sen johdosta kers. Valkoin on kääntänyt lakkinsa lipat alas huoltaessaan Stilkkaa, joka antoi meille tarvittavan sähkön!

Sodan hiljaiselon "asemasodan" aikana sai allekirjoittanut siirron 23.9.42 PM:n radiopataljoonasta Seesjärven Paateneesta kotisuomeen PM:n linnoitustoimistoon, josta olin lähtenytkin tutustumaan Itä-Karjalaan!

Radioamatööriharraste jäi vähäiseksi, kuitenkin 14.4.46 osallistuin SRAL:n 25-vuotis juhlakokoukseen Klas-Kurjessa Helsingissä (kts seuraava sivu)!

SRAL:n 25-vuotis juhlakokous Klaus Kurjessa Helsingissä 14.4.1946.
 Kuvasta tunnettu: 1. Voitto Eloranta OH20B, 2. Göran Tierstedt OH2PM,
 3. Kaarlo Sainio OH2NM, 4. Vilho Kilpinen OH2OF, 5. Gunnar Stendahl OH-
 6NS, 6. Adelbert Eckstein OH2NE, 7. Vilho Virtanen OH200, 8. Tatu Koleh-
 mainen OH2NT, 9. Armas Häkkinen OH2NQ, 11. Holger Jalander OH2NX, 12.
 Toivo Leiviskä OH2NV, 14. Leo Antman OH7ND, 15. Otto Pätäri OH2OK, 16.
 Börje Osterlund OH2QM, 20. Erkki Kairenius OH2ND, 21. Frans Mäkelä 20G,
 31. Hilmer Sinisalo OH5OD, 32. Toivo Koponen OH5NF, 37. Uolevi Luoto 2PG,
 39. Arvo Kallio OH2PW, 42. Runar Öhman OH2OI, 43. Erkki Laurinmäki OH6NF
 44. Erkki Koivukangas OH1NY, 48. Viljo Autio OH2OP, 49. Paul Meisalo 4NF
 51. Yrjö Juhari OH1NF, 59. Hugo Malm OH3NA, 62. Vilho Vine OH2OV, 65. Kaar-
 lo Selin OH2PI ja 78. Reino Sanna OH2NO.

